

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm. PS 59B/2011, referent a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, dependent de l'Institut Català de la Salut.

Antecedents

Primer.- En data 29/03/2011 va tenir entrada a l'Autoritat una denúncia formulada, mitjançant representant, pel Sr. XXX, en la qual es posaven de manifest uns fets que podien contravenir la LOPD.

La persona denunciant exposava al seu escrit que l'ICS, en el marc d'un procediment administratiu de responsabilitat patrimonial referent a aquest organisme -que va iniciar-se arran d'una reclamació formulada per la seva persona per l'atenció que va rebre en l'Hospital Universitari Vall d'Hebron-, va lliurar-li un expedient administratiu en què hi constaven diversos documents mèdics –perfectament detallats a la denúncia- relatius a una persona, la Sra. AAA, totalment aliena a la reclamació presentada.

Segon.- L'Autoritat va obrir una informació prèvia (núm. 89/2011), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per tal de comprovar la realitat dels fets i a fi d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

Tercer.- En el si d'aquesta fase d'investigació, en data 15/04/2011, l'Autoritat va efectuar un requeriment d'informació a l'ICS, per tal que informés, entre d'altres qüestions, del següent:

1.- Concretar la documentació que consta a l'expedient administratiu relatiu al procediment de responsabilitat patrimonial iniciat per reclamació del Sr. XXX Cal informar si entre la dita documentació consta algun escrit que contingui informació relativa a la Sra. AAA

2.- Quin centre hospitalari va trametre a l'ICS la documentació mèdica del Sr. XXX i, en el seu cas, de la Sra. AAA, incorporada a l'expedient administratiu de referència i si aquesta remissió va respondre a una sol·licitud prèvia per part de l'ICS.

3.- En quina data l'ICS va trametre còpia de l'expedient administratiu a la persona aquí denunciant (o al seu representant). Concretar quina fou la documentació lliurada.

Quart.- L'ICS va donar resposta al requeriment efectuat per l'Autoritat mitjançant escrit de data 11/05/2011. En l'esmentat escrit s'informava del següent:

- Que a l'expedient administratiu relatiu a la reclamació de responsabilitat patrimonial presentada pel Sr. XXX en sol·licitud de danys i perjudicis com a conseqüència de l'assistència sanitària rebuda a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, *"no hi figura cap document relatiu a la història clínica de la Sra. AAA"*.

- Que en data 17/09/2009, l'Hospital Universitari Vall d'Hebron va remetre a l'Assessoria Jurídica de l'ICS la història clínica del Sr. XXX, composta per 215 folis, a petició del lletrat instructor de l'expedient de responsabilitat patrimonial.

- Que en data 18/02/2010, en compliment del tràmit d'audiència, es va lliurar una còpia de la història clínica del Sr. XXX al seu representant, degudament acreditat.

- Que el representant del Sr. XXX, dies després d'aquesta compareixença, es va posar en contacte telefònic amb el lletrat instructor de l'expedient de responsabilitat patrimonial per comunicar-li que *"entre la documentació clínica lliurada en el tràmit d'audiència havia uns documents que corresponien a una altra pacient"*. El lletrat de l'ICS va indicar a aquesta persona *"que destrúis aquesta documentació i que això mateix es faria amb la documentació que figurava a l'expedient administratiu com així es va fer"*.

Cinquè.- En data 20/07/2011, el cap de l'Àrea d'Inspecció, una inspectora i un auditor de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades van efectuar una inspecció presencial a les dependències de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, inspecció relacionada amb diverses informacions prèvies iniciades per l'Autoritat (entre elles la IP 89/2011), el resultat de la qual consta a l'acta d'inspecció incorporada a les actuacions. En l'acte d'inspecció els representants de l'Hospital manifestaren el següent:

a) Que quan se sol·licita una història clínica per part d'un organisme (per exemple l'ICS), és la Unitat de Medicina Legal la que fa arribar la petició a la Unitat d'Arxius. Un cop recopilada la documentació per part d'aquesta darrera Unitat, s'introdueix en un sobre que es remet a Medicina Legal. Arran de la inspecció que es va efectuar per aquesta Autoritat en relació a la IP 191/10, aquest lliurament a Medicina Legal es fa mitjançant acusament de rebut.

b) Davant la pregunta de com explicarien que un document de la història clínica de la Sra. AAA es trobés inclosa a la còpia de la història clínica del Sr. XXX que es va remetre a l'ICS, manifesten que totes dues persones van estar ingressades a la mateixa planta en el mateix període de temps, per tant és probable que alguna persona a la planta d'ingrés inclogués a la història clínica equivocada els fulls de registre d'infermeria en qüestió.

D'altra banda, en aquest mateix acte, el personal d'inspecció va comprovar que a la història clínica del Sr. XXX consten dos documents anomenats *"Registre d'infermeria"*. Un d'ells, de data 08/08/2008, consta de 4 pàgines; i l'altre, de data 09/08/2008, de 5 pàgines, totes elles relatives a la Sra. AAA.

Sisè.- En el marc de la informació prèvia es va comprovar que el responsable del *"Fitxer de pacients de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron"* és el mateix Hospital (centre de titularitat pública integrat en la xarxa sanitària de l'ICS), segons preveu l'Ordre SLT/519/2006, de 3 de novembre, per la qual es regulen els fitxers que contenen dades de caràcter personal en l'àmbit del Departament de Salut, publicada al Diari Oficial de la Generalitat el 10/11/2006 i inscrit al Registre de Protecció de Dades de Catalunya dependent d'aquesta Autoritat.

Setè.- En data 26/10/2011, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador contra l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, per una presumpta infracció de caràcter greu prevista a l'article 44.3.d) en relació amb l'article 10 de la LOPD. Aquest acord d'inici es va notificar a l'entitat imputada el dia 02/11/2011, juntament amb el plec de càrrecs.

En el plec de càrrecs es concedia a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron un termini de deu dies hàbils comptadors a partir del dia següent de la notificació per formular al·legacions, presentar documents i proposar la pràctica de proves que considerés convenients per a la defensa dels seus interessos.

Vuitè.- Dins del termini concedit a l'efecte, l'Hospital va formular al·legacions al plec de càrrecs, les quals foren analitzades a l'apartat tercer dels fonaments de dret de la proposta de resolució.

Novè.- En data 02/02/2012 es va dictar proposta de resolució per part de la instructora d'aquest procediment, la qual fou notificada a l'Hospital el dia 07/02/2012. En aquesta proposta de resolució es concedia un termini de deu dies, comptadors a partir de l'endemà de la data de notificació, per tal que l'entitat imputada formulés les al·legacions que estimés convenients.

Desè.- Mitjançant escrit de data 08/03/2012, rebut a l'Autoritat el 12/03/2012, l'Hospital ha formulat al·legacions a la proposta de resolució. Tot i haver-se presentat fora de termini, aquestes al·legacions s'analitzen en el fonament de dret tercer d'aquesta resolució.

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Fets Provats

Únic.- En el marc d'un procediment administratiu de responsabilitat patrimonial iniciat arran d'una reclamació formulada pel Sr. XXX, l'Hospital Vall d'Hebron va enviar a l'ICS la història clínica d'aquesta persona. En aquesta història clínica hi constaven diversos documents mèdics relatius a la Sra. AAA, totalment aliena a la reclamació presentada.

El representant del Sr. XXX en l'esmentat procediment de responsabilitat patrimonial, va accedir en data 18/02/2010, a les dades mèdiques relatives a la Sra. AAA, atès que aquestes estaven incloses a la història clínica del Sr. XXX que fou incorporada a l'expedient administratiu del dit procediment.

Fonaments de Dret

Primer.- És d'aplicació al present procediment el previst al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb l'article 5 i 8 de la Llei 32/2010, la

resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- En el si d'aquest procediment sancionador, l'Hospital ha formulat al·legacions, tant contra el plec de càrrecs –les quals que ja foren analitzades en la proposta de resolució formulada per la instructora-, com davant la proposta de resolució. Pel que fa a les al·legacions a la proposta de resolució, es fa necessari assenyalar que s'han presentat de manera extemporània, ja que el termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions s'acabava el dia 18/02/2012, i no s'han presentat fins el 12/03/2012. En qualsevol cas, es considera oportú donar resposta a les dites al·legacions.

Així doncs, s'analitzen seguidament les al·legacions formulades per l'Hospital en el decurs d'aquest procediment sancionador.

2.1.- *“Prescripció de la infracció”.*

L'entitat imputada invoca la prescripció de la infracció, sobre la base que a la vulneració del deure de secret imputada no li era d'aplicació el tipus infractor de caràcter greu introduït per la Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible, i aplica retroactivament per la instructora per considerar que era més favorable. Entén la imputada que s'hauria d'haver aplicat el règim sancionador vigent en el moment de la comissió dels fets (18/02/2010), règim en el qual l'article 44.2.e) de la LOPD *“recollia com a infracció lleu, l'incompliment del deure de secret recollit a l'article 10, llevat que constitueixi una infracció greu”.* Com a conseqüència de l'anterior, la infracció *“ha prescrit d'acord amb el previst a l'article 47.1 LOPD, que estableix el termini d'1 any de prescripció per a les infraccions lleus”.*

S'equivoca l'entitat imputada quan afirma que, en el moment de la comissió dels fets, la vulneració del deure de secret que aquí s'imputa estava tipificada com una infracció de caràcter lleu a l'article 44.2.e) de la LOPD en la seva redacció prèvia a la modificació introduïda per la Llei 2/2011.

L'anterior règim sancionador tipificava la vulneració del deure de secret com una infracció de caràcter variable (lleu, greu o molt greu) en funció de la naturalesa de les dades en relació a les quals s'hagués produït aquest incompliment. En el cas que aquí s'analitza aquesta vulneració té a veure amb l'accés per part d'un tercer a dades de salut de la Sra. AAA. En efecte, les dades a les que accedeix un tercer aliè –les contingudes en el registre d'infermeria- s'han de qualificar com a dades relatives a la salut, segons la definició continguda a l'article 5.1.g) del RLOPD (*“Dades de caràcter personal relacionades amb la salut: les informacions que concerneixen la salut passada, present i futura física o mental, d'un individu”*), per la qual cosa la infracció comesa amb l'anterior regulació, hauria estat tipificada com una infracció de caràcter molt greu de l'article 44.4.g) de la LOPD.

Segons la nova redacció de l'article 44 de la LOPD donada per la Llei 2/2011, la vulneració del deure de secret està tipificada com una infracció de caràcter greu (art. 44.3.d), amb independència de la naturalesa de les dades. És per això que, tal com exposava la instructora del procediment al fonament jurídic quart de la proposta de resolució, en el present cas

resulta més beneficiós per l'entitat infractora l'aplicació de la nova regulació del règim sancionador de la LOPD establert a la DA 56a de la Llei 2/2011, motiu pel qual és obligat aplicar el nou tipus infractor amb caràcter retroactiu, perquè així ho imposa l'article 128 de la Llei 30/1992.

Així doncs, qualificada la infracció com de caràcter greu, la seva prescripció no es produiria, segons l'article 47.1 de la LOPD, fins al cap de dos anys, a comptar des del dia en què es produí la infracció (18/02/2010). El termini esmentat no havia transcorregut en el moment que es va notificar a l'Hospital l'acord d'inici que inicià aquest procediment sancionador (02/11/2011), notificació que interromp la prescripció segons l'apartat 6 del citat article 47.

2.2.- *"Falta de compliment dels elements objectius del tipus"*.

En aquesta al·legació l'entitat imputada esgrimeix diverses qüestions que convé abordar de forma separada.

2.2.1.- L'Hospital afirma que *"en el present cas la vulneració del deure de secret no ha quedat acreditada, atès que no consta a aquesta part que en el decurs de la instrucció s'hagi preguntat a la Sra. AAA si considera vulnerada la seva privacitat o intimitat per fet que algunes fulles relatives (no al seu historial mèdic, sinó dels curs d'infermeria) s'hagin per error, entregat a una tercera persona"*.

Amb caràcter simplement informatiu, cal aquí ressenyar que els fulls referents al registre d'infermeria formen part de la història clínica, tal com preveu l'article 15.2 apartats m) i n) de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

En l'article 44.3.d) de la LOPD es tipifica com a infracció *"la vulneració del deure de guardar secret sobre el tractament de les dades de caràcter personal al qual es refereix l'article 10 d'aquesta llei"*. Al seu torn, l'article 10 de la LOPD al qual es remet disposa que *"el responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les (...)"*.

Doncs bé, d'acord amb els preceptes transcrits, entre els elements objectius que conformen el tipus d'infractor previst a l'article 44.3.d) no s'inclou la necessitat que la persona titular de les dades en relació a les quals s'ha produït una vulneració del deure de secret, consideri vulnerada la seva privacitat i intimitat. El tipus només requereix que terceres persones no autoritzades accedeixin a dades personals.

En aquesta línia es pronuncia l'Audiència Nacional quan diu que *"el deber de secreto o confidencialidad se infringe desde el momento en que se permite acceder a terceros a los datos en cuestión, sin que exista cobertura para dicho acceso o lo que es igual, para que dichos terceros puedan conocer los mencionados datos o tenerlos a su disposición, como ha sucedido en el caso enjuiciado"* (SAN de 10/02/2010). És a dir, l'element objectiu del tipus infractor es donarà sempre i quan es produeixi una efectiva revelació a tercers de dades

personals que, a priori, només han de ser conegudes pel propi interessat i pel responsable del fitxer. I en el present cas resulta que l'efectivitat de la revelació és innegable, atès que les dades de la Sra. AAA foren conegudes per terceres persones, sense que es tingui constància que la Sra. AAA hagués consentit aquesta revelació.

2.2.2.- A continuació l'Hospital posa en dubte la legitimació activa de la persona denunciant *“per a presentar una denúncia i aconseguir que s'instrueixi un procediment sancionador contra aquesta institució”,* atès que el denunciant *“és un tercer totalment aliè a les dades personals de la Sra. AAA (és a dir, a la possible persona perjudicada, i en definitiva a la seva esfera d'intimitat personal)”*.

L'article 22 de la Llei 32/2010 explicita el següent:

“Procediment sancionador

- 1. El Govern ha d'establir per decret el procediment per a la determinació de les infraccions i la imposició de sancions.*
- 2. La denúncia que inicia un procediment sancionador s'ha de formalitzar mitjançant un escrit raonat i ha d'estar degudament signada.*
- 3. La persona denunciant s'ha d'identificar en el moment de fer la denúncia a què fa referència l'apartat 2. No obstant això, pot sol·licitar de manera raonada que la seva identitat no sigui revelada, amb la ponderació prèvia dels interessos en conflicte per l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, quan hi hagi motius fonamentats i legítims relatius a una situació personal concreta que així ho justifiqui.*
- 4. La persona denunciant té dret que li siguin comunicades les actuacions que es derivin de la seva denúncia, sens perjudici dels drets que li puguin correspondre si també és persona interessada”*.

Així, per tal de poder interposar una denúncia, la norma només exigeix que la persona denunciant raoni el seu escrit, s'identifiqui i signi la denúncia, no requerint-se que sigui la titular de les dades personals, ni tampoc s'hagi vist directament afectada per la vulneració de la normativa.

2.3.- *“Nul·litat de ple dret per vulneració de l'article 14 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, en relació amb l'article 31 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre”*.

L'entitat imputada postula la nul·litat de ple dret del present procediment sancionador, atès que *“s'ha incorregut en un vici essencial, de conformitat amb el previst a l'article 62.e) de la Llei 30/1992”,* en relació amb l'article 14 del Decret 178/1993, atès que entén que no s'ha notificat a la Sra. AAA, com a part interessada en el procediment, d'acord amb el que preveu l'article 31.1.b) de la Llei 30/1992 (*“Es consideren persones interessades en el procediment administratiu: ...b) Les que, sense haver iniciat el procediment, tinguin drets que puguin resultar afectats per la decisió que s'hi adopti”*), la proposta de resolució per tal que pugui formular al·legacions.

Primerament, cal posar de relleu que la pretensió de nul·litat, encara que s'anuncii a l'empara de la causa prevista per l'art. 62.1.e) de la LRJPA, és a dir per considerar que s'ha prescindit

totalment i absolutament del procediment establert, en realitat es basa en la presumpta vulneració del dret a ser part en el procediment d'una tercera persona diferent a l'entitat imputada, la qual cosa evidencia la manca de legitimació de l'entitat imputada per sostenir tal pretensió de nul·litat, ja que fins i tot per al negat cas que s'hagués produït el vici esgrimit, en res no afectaria el cercle de drets i interessos de l'entitat imputada.

Dit això, cal afegir que al llarg d'aquest procediment ja s'ha ponderat quines són les persones que tenen la condició d'interessades en el mateix, i s'ha considerat que en la persona titular de les dades no concorria aquesta condició, atès que no està legitimada per formular pretensions en aquest procediment, que se centra en la procedència de la declaració de la infracció i l'eventual establiment de mesures correctores. Al respecte cal dir que ni la LOPD, ni el seu reglament de desenvolupament, reconeixen a la persona titular de les dades la condició de persona interessada en l'eventual procediment sancionador que es pugui incoar. I en aquesta línia s'ha manifestat la recent jurisprudència de l'Audiència Nacional quan diu que *“el argumento crucial en esta materia es que el denunciante, incluso cuando se considera así mismo víctima de la infracción denunciada, no tiene un derecho subjetivo ni un interés legítimo a que el denunciado sea sancionado”* (SAN de 17/03/2011).

D'altra banda, resulta perfectament lògic que el legislador i la doctrina jurisprudencial no considerin al titular del dret a la protecció de dades presumptament vulnerat com a persona interessada en el procediment sancionador corresponent: pensi's sinó en els casos en què es troba a la via pública documentació que conté dades referides a un gran nombre de persones, que faria pràcticament inviable la incoació i seguiment d'un procediment sancionador de seguir la tesi aquí defensada per l'Hospital.

És per això que en cap cas no pot reeixir l'al·legació de nul·litat de ple dret esgrimida per l'entitat imputada, pel fet de no haver atorgat la condició de persona interessada en aquest procediment a la Sra. AAA. A banda de l'anterior, no és sobrer advertir que si l'entitat imputada considera que amb la vulneració del dret a la protecció de dades de la persona esmentada se li va causar algun perjudici i té dret a la indemnització que preveu l'art. 19 LOPD, pot avaluar la procedència de tramitar un procediment de responsabilitat patrimonial, que podria incoar d'ofici sense necessitat de reclamació per part de la persona afectada (art. 84.1 de la Llei 26/2010).

2.4.- *“Falta d'element subjectiu del tipus infractor”.*

L'entitat imputada, admetia expressament en el seu escrit d'al·legacions al plec de càrrecs que, efectivament, terceres persones van accedir a la documentació clínica referent a la Sra. AAA -pacient del centre hospitalari-, com a conseqüència de l'arxiu de la dita documentació en la història clínica d'un altra persona (el Sr XXX, també pacient de l'Hospital); si bé excusa aquest fet en base a *“l'alta pressió laboral i assistencial que es viu en aquest centre hospitalari”*, exposant seguidament que *“no sembla que en el present cas present es doni algun tipus d'intencionalitat en el fet, ni negligència inexcusable ni evident descurança”*.

Aquesta mateixa al·legació de manca de culpabilitat l'esgrimeix l'entitat imputada al seu escrit d'al·legacions presentat davant la proposta de resolució. En aquest darrer escrit afegeix, a

més, que *“en el present cas, s’han seguit totes les mesures de seguretat establertes i les obligacions que preveu la LOPD i el seu reglament, si bé ha concorregut en el present cas, un clar supòsit de cas fortuït”*.

La primera cosa que convé aclarir és que, en relació amb la conducta consistent en l'accés per un tercer a la història clínica de la persona denunciant, no s'imputa aquí la vulneració de mesures de seguretat, sinó una infracció del deure de secret. Assentat això, i atès que en el present cas resulta inqüestionable que s'ha produït una revelació de les dades de la Sra. AAA a un tercer aliè, cal analitzar si es dóna aquí l'element subjectiu del tipus infractor.

En primer lloc cal dir que, d'acord amb l'exposat per la instructora a la proposta de resolució, resulta evident que el volum de feina d'un centre hospitalari i la complexitat de la mateixa, no són argument suficient per desvirtuar les imputacions que es fan en aquest procediment. En efecte, amb independència del volum de feina, una actuació diligent del personal de l'Hospital requereix que situacions com les que aquí s'han imputat no es produeixin.

Respecte a la invocació concreta de manca d'intencionalitat o culpa en la comissió de la infracció, cal acudir a la doctrina jurisprudencial, tant del Tribunal Suprem, com del Tribunal Constitucional. D'acord amb aquesta doctrina, la potestat sancionadora de l'Administració, en tant que manifestació del “ius puniendi” de l'Estat, es regeix pels principis del dret penal, i un dels seus principis és el de culpabilitat, incompatible amb un règim de responsabilitat objectiva sense culpa, que també es pot predicar del tenor literal de l'article 130.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre que estableix que *“només poden ser sancionades per fets constitutius d'infracció administrativa les persones físiques o jurídiques que en resultin responsables, encara que només sigui per simple inobservança”*.

En aquest sentit, el Tribunal Suprem en diverses sentències, per totes les de 16 i 22 d'abril de 1991, considera que d'aquest element de culpabilitat es desprèn que l'acció o omissió qualificada com a infracció sancionable administrativament, ha de ser en tot cas, imputable al seu autor, per dol o imprudència, negligència o ignorància inexcusable. També l'Audiència Nacional, en la Sentència de 29 de juny de 2001, precisament en matèria de protecció de dades de caràcter personal, ha declarat que per apreciar aquest element de culpabilitat *“basta la simple negligència o incumplimiento de los deberes que la Ley impone a las personas responsables de ficheros o del tratamiento de datos de extremar diligencia...”*.

També resulta d'interès la SAN de 08/10/2003, que explicita el següent:

“Por tanto, en contra de lo ordenado en el art. 11.1 de la Ley 15/1999, de 13 de diciembre de Protección de Datos de Carácter Personal, la entidad recurrente, comunicó a un tercero datos de carácter personal sin el consentimiento del afectado, sin concurrir las causas establecidas en apartado 2 de dicho artículo para que no se precise del consentimiento, y sin que su conducta se encuentre amparada en el art. 12 de la misma Ley.

SIXTO

Por lo que afecta a la culpabilidad, ha de decirse que generalmente este tipo de conductas no tienen un componente doloso, y la mayoría de ellas se producen sin malicia o intencionalidad. Basta la simple negligencia o incumplimiento de los deberes que la Ley impone a las

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

personas responsables de ficheros o del tratamiento de datos de extremar la diligencia para evitar, como en el caso que nos ocupa, un tratamiento de datos personales sin consentimiento de la persona afectada, lo que denota una falta evidente en la observancia de esos deberes que conculcan claramente los principios y garantías establecidas en la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre de Protección de Datos de Carácter Personal, concretamente el del consentimiento del afectado”.

Així mateix, la sentència del Tribunal Suprem de 25/01/2006, dictada també en l'àmbit de protecció de dades, es basa en la diligència exigible i estableix que la intencionalitat no constitueix un requisit necessari per tal que una conducta sigui considerada culpable.

Pel que fa al grau de diligència exigible, la SAN de 14/12/2006 enuncia: *“el Tribunal Supremo considera que existe imprudencia siempre que se desatiende un deber legal de cuidado, es decir, cuando el sujeto infractor no se comporta con la diligencia exigible. Y el grado de diligencia exigible habrá de determinarse en cada caso en atención a las circunstancias concurrentes, tales como el especial valor del bien jurídico protegido, la profesionalidad exigible al infractor, etc.”*

I val a dir que aquest grau de diligència s'ha d'exigir amb major intensitat quan es tracten dades personals relatives a la salut, com el que es dóna en el cas aquí analitzat. Així, la SAN de 18/01/2007 argumentava el següent:

“La culpabilidad, en el caso examinado, se manifiesta en la diligencia que ha de ser predicable en cualquier caso, pero enfatizando cuando se trata de datos que, por su propia naturaleza, afectan a la salud, a la vida sexual (artículo 7.3 de la LO 15/1999), incluso a la ideología y religión de las personas (artículo 7.2 de la misma ley), al tratarse de consultas ginecológicas. Téngase en cuenta que en las historias clínicas consta el motivo de la consulta, los antecedentes de la paciente, sus alergias, la medicación que sigue por cualquier otra enfermedad, resultado de la exploración física, el juicio clínico del facultativo y el tratamiento que corresponde. Y, en fin, estos datos, que no son solo datos personales sino que claramente afectan a la intimidad de los pacientes, aparecen puestos a disposición de los transeúntes que paseen en las inmediaciones del contenedor donde fueron abandonadas las copias de las historias clínicas, lo que revela una ostensible falta de diligencia y cuidado.

Esa falta de diligencia, en fin, configura el elemento culpabilístico de la infracción administrativa y resulta imputable a la recurrente. En definitiva, concurren los requisitos exigibles para que la conducta sea culpable, pues la voluntariedad reviste forma de culpa en este caso, y porque no estamos ante un mero error”.

En el present cas s'ha de concloure que, si bé la conducta no té un component dolós, es considera comesa la infracció per la simple negligència o incompliment del deure que la normativa imposa al responsable del fitxer o tractament de dades, ja que l'Hospital havia d'extremar la seva diligència per tal d'evitar que les dades de salut de la Sra. AAA poguessin arribar a terceres persones. En definitiva, de l'aplicació de la citada doctrina jurisprudencial a l'específic cas aquí tractat, s'ha de concloure que en la conducta de l'Hospital concorre l'element de culpabilitat exigida per l'article 130.1 de la Llei 30/1992, per tal de determinar que

s'ha incorregut en una vulneració de la normativa de protecció de dades, en relació als fets aquí imputats.

Vist l'anterior, les al·legacions formulades per l'Hospital Universitari Vall d'Hebron en el curs d'aquest procediment sancionador no desvirtuen els fets imputats, ni la seva qualificació jurídica.

Tercer.- A efectes de determinar les infraccions en què pot haver incorregut l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, val a dir que els tipus infractors previstos a l'article 44 de la LOPD han estat modificats per la disposició addicional 56a de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible. Així les coses, d'acord amb el principi general d'irretroactivitat contemplat a l'article 128 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques, s'han d'aplicar les disposicions sancionadores vigents en el moment de produir-se els fets que constitueixen infracció administrativa, tret que les noves disposicions afavoreixin al presumpte infractor, circumstància que es dóna en el present cas, de manera que s'aplicarà la tipificació prevista a l'article 44 de la LOPD en la seva nova redacció donada per la Llei 2/2011.

Quart.- L'article 44.3.d) de la LOPD, en la seva nova redacció donada per la Llei 2/2011, disposa que és una infracció de caràcter greu:

“La vulneració del deure de guardar secret sobre el tractament de les dades de caràcter personal al que es refereix l'article 10 de la present Llei”.

Per la seva banda, l'article 10 de la LOPD, en referència al deure de secret, determina que:

“El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable.”

Així doncs, d'acord amb aquest precepte, el responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de dades de caràcter personal estan sotmesos al deure de secret professional en relació a les dades personals que tracten. Aquest deure de secret comporta, segons la dicció de l'article 10 de la LOPD, el deure de custodiar amb diligència les dades personals objecte de tractament, per tal d'evitar que aquestes puguin ser conegudes per tercers fora dels casos permesos per la Llei. La persona física titular de les dades ha de tenir la garantia que el responsable del fitxer les tractarà d'acord amb el consentiment atorgat per a una determinada finalitat, o bé en virtut d'una disposició legal que habiliti aquest tractament, que existirà una confidencialitat absoluta i que no les donarà a conèixer a tercers.

En aquest sentit s'ha pronunciat clarament l'Audiència Nacional en la seva sentència de data 12/11/2009.

“Este deber de secreto pretende que los datos personales no puedan conocerse por terceros, salvo en los supuestos recogidos en otros preceptos de la LOPD, como el Art. 11 (comunicación de datos) o el artículo 12 (acceso a los datos por cuenta de terceros). En definitiva, el deber de secreto trata de salvaguardar o tutelar el derecho de las personas a mantener la privacidad de sus datos de carácter personal y el poder de control o disposición sobre los mismos. Este deber de secreto está lógicamente relacionado con el secreto profesional que, según el auto del Tribunal Constitucional de 11 de diciembre de 1989 “se entiende como la sustracción al conocimiento ajeno, justificada por razón de una actividad, de datos o informaciones obtenidas que conciernen a la vida privada de las personas”. El deber de secreto en el tratamiento de datos personales, tiene la misma fundamentación jurídica, pero se refiere al ámbito estricto del tratamiento de los datos personales, para que el responsable del fichero y, cualquier persona que intervenga en el tratamiento, esté obligado al mantener la confidencialidad de tales datos personales.”

Per tant, els responsables del fitxer o tractament i les persones que intervinguin en el tractament de dades personals tenen el deure d'actuar amb la diligència necessària per tal de preservar la confidencialitat de les esmentades dades. Aquesta diligència encara resulta més important quan es tracta de dades de salut que tenen la consideració d'especialment protegides segons l'article 7.3 de la LOPD.

D'acord amb el que s'ha exposat en els fonaments de dret precedents i amb fets provats, en aquest procediment ha quedat acreditat que l'Hospital Universitari Vall d'Hebron ha comès una infracció tipificada a l'article 44.3.d) de la LOPD, atès que va revelar a terceres persones no autoritzades dades de salut relatives a la Sra. AAA, i això sense que existís el consentiment exprés de la persona afectada ni tampoc cap norma legal que l'habilités.

Fent ús de les facultats que em confereix l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC

Primer.- Declarar que l'Hospital Universitari Vall d'Hebron ha comès una infracció de caràcter greu tipificada a l'article 44.3.d) de la LOPD, en relació amb l'article 10 de la mateixa norma.

Segon.- Notificar aquesta resolució a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.

Tercer.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges, mitjançant el seu trasllat literal, segons el que especifica l'Acord Tercer del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23 de juny de 2006.

Quart.- Ordenar la publicació d'aquesta resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'Hospital Universitari Vall d'Hebron pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'Hospital Universitari Vall d'Hebron pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

Esther Mitjans i Perelló

Barcelona, 29 de març de 2012